

אוניברסיטת חיפה – החוג לשירותי אנוש

הנושא : דיני עבודה

המרצה : חיים סומך, שופט (בדימוס)

סילבוס

מטרת הקורס : להקנות לסטודנטים ידע בסיסי בסוגיות יסוד של דיני העבודה בישראל.

מתכונת הקורס : הרצאה ודיון.

דרישות הקורס : נוכחות, השתתפות בתרגילים, בחינה מסכמת. נוכחות והשתתפות בתרגילים יקנו עד 10 נקודות מהציון בבחינה.

1. מבוא, ומקורות לדיני עבודה.
רקע היסטורי
תכלית דיני העבודה
אופן התייחסות תחומי משפט שונים למוגדר "כעובד", להבדיל מ"עצמאי"
מקורות דיני העבודה
2. מהותם של יחסי עובד ומעביד, ומבחנים לזיהוי עובד ומעביד.
מבחנים לזיהוי "עובד"
תבניות העסקה מיוחדות
יחסים הנוצרים ממעמד
מבחנים לזיהוי "מעביד"
זכויות "קבלן" שהוגדר "כעובד"
סוגיית תום הלב של "קבלן" הדורש זכויות "כעובד"
3. חופש ההתארגנות-ארגוני עובדים ומעבידים.
רקע היסטורי
דרישות לקיומם של "ארגון עובדים" ו"ארגון מעבידים"
תוצאת ההכרה "בארגון עובדים"
הזכות להתארגנות וההגנה עליה
החירות שלא להתאגד
4. הסכם קיבוצי, הסדר קיבוצי וצו הרחבה.
רקע היסטורי
חשיבות ההסכם הקיבוצי, ומקומו בתחום דיני העבודה
דרישות לקיומו של ההסכם הקיבוצי
שאלת היציגות ויחידת המיקוח
תחולת ההסכם הקיבוצי, מועד תחילתו והדרכים לסיומו
חוקים האוסרים מו"מ קיבוצי או המגבילים אותו
ברירת הדין בסוגיה
צו הרחבה, ותחולתו

הסדר קיבוצי, סיווג, והתנאים להיווצרותו
התייחסות החקיקה והפסיקה להסדר הקיבוצי

5. הגנת השכר ופיצויי הלנה.
החוקים העוסקים בהגנה על שכר העבודה
הדרכים להבטחת שכר העבודה
סוגיית פיצויי ההלנה, וההתיישנות
הניכויים המותרים משכר העבודה
6. חוק חופשה שנתית.
חופשה שנתית, צבירתה פדיונה ואיבודה
מה בין חופשה חוזית לבין חופשה חוקית
שאלת נטל ההוכחה
התיישנות
7. שעות עבודה ומנוחה.
הגדרת "שעות העבודה"
שעות נוספות, שעות עודפות ושעות גמישות
אפשרויות שינוי או קיצור יום עבודה או שבוע עבודה
נטל ההוכחה בתביעה לשעות נוספות
תחולה ואי תחולת החוק
8. סיומם של יחסי עובד ומעביד – חוק פיצויי פיטורים.
דרכים לסיום יחסי עבודה
סיום יחסי עבודה-בהסכמה מפורשת
חובת מתן הודעה מוקדמת
פיטורים והתפטרות בתקופת ניסיון
חוקים המונעים פיטורים
פיטורים במגזר הפרטי
פיטורים במגזר הציבורי
חוק פיצויי פיטורים והזכויות המוקנות לפיו
9. חוק עבודת הנשים, שוויון הזדמנויות בעבודה, הטרדה מינית בעבודה.
ההגנה על עובדת בהריון מפני פיטורין
התרופות המוקנות לעובדת בהריון
"השוויון והגדרתו"
מהי הפליה פסולה ונזקה
תחומי ההפליה בחוק שוויון הזדמנויות בעבודה
שאלת נטל ההוכחה
התרופות המוקנות למופלה/ית
הטרדה מינית בעבודה
חובות המעביד למניעת ההפליה בעבודה

10. בית הדין לעבודה, מבנה וסמכויות.

11. תרגול – משפט מבוים.

מקורות :

1. פרופ' רות בן ישראל – דיני עבודה בישראל.
2. פרופ' רות בן ישראל – שוויון הזדמנויות בעבודה והפלייה בעבודה.
3. מנחם גולדברג - פינברג – דיני עבודה – הוצאת סדן.
4. פסטרנק וינטראוב – משפט העבודה , והסכמי עבודה קיבוציים.
5. ההסכם הקיבוצי – פרופ' רות בן ישראל.
6. "הנבחר" – ובעל תפקיד על פי דין , האומנם עובדים הם?
רות בן ישראל שנתון משפט העבודה – כרך ב' 1991 עמ' 67.
7. מיהו מעביד? הגדרת יחסי עובד ומעביד בתבניות העתקה
מדולריות – פרופ' מ. מירוני עיוני משפט ט' עמ' 505.
8. פיטורים שלא כדין – תקיפותם ונפקותם. פרופ' ר. בן ישראל
עיוני משפט ז' 345.
9. יצחק לובוצקי, שופט - חוזה עבודה וזכויות העובד.
10. על העדפה מתקנת-פרנסיס רדאי (משפט וממשל, כרך ג')
11. על העדפה מקלקלת- סטיבן פלאוט (משפט וממשל, כרך ג')
12. גיל פרישה במבחן השוויון-פרישה ביולוגית או תפקודית, פרופ' רות בן ישראל, הפרקליט
מג
13. השוויון בפני החוק - פרופ' י. זמיר, ומשה סובל, משפט וממשל, כרך התש"ס עמ' 165
14. פסיקה נוגעת לעניין. (ראה רשימת פס"ד)
15. חקיקה נוגעת לעניין.